

Hanna Arwela

TAMMI

HANNA ARVELA

TUKHOLMA-
SYNDROOMA

TAMMI | HELSINKI

*Omistettu Samulille.
"Älä laita siihen mitään. Se näyttää anteeksipyytelyltä."*

Kirjoitustyötä on tukenut Taiteen edistämiskeskus.

Lukujen alkujen lainaukset ovat Dante Alighierin Jumalaisesta näytelmästä (suom. Eino Leino)

© Hanna Arvela ja Tammi 2020

TAMMI ON OSA WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖTÄ

ISBN 978-952-04-1156-5

PAINETTU EU:SSA

SCHATTENREICH MARKKINOINTIOSASTO

Markkinointijohtaja

Miisa

MUOTI JA KOSMETIIKKA

Yhteyspäällikkö, muoti

Tia

*Yhteyspäällikkö,
kosmetiikka*

Paula

AD:t

Mervi, Helmi, Jenna

Copyt

Suvi, Kaisa, Sylvia

Graafikot

Taneli, Joonas

Koordinaattori

Ella

KOTI JA ELEKTRONIIKKA

Yhteyspäällikkö, koti

Liisa

*Yhteyspäällikkö,
elektroniikka*

Lotta

AD:t

Kari, Helka, Kisse

Copyt

Timo, Anja, Anna

Graafikko

Inka

Koordinaattori

Minni

AD-assistentti

Ritva

RUOKA JA KIRJAKAUPPA

Yhteyspäällikkö, ruoka

Sihvonen

*Yhteyspäällikkö,
kirjakauppa*

Virve

*Yhteyspäällikkö,
Sikin Sokin -päivät*

Mette

AD:t

Juhani, Claudia

Copyt

Igor, Elina

Graafikko

Piia

Koordinaattori

Veera

AD-assistentti

Regina

Prologi

*Ah, raskasta on sanoa kuink' oli tuo salo kolkko,
autio ja sankka! Sit' aatella vielä muisti säikkyy.
Ei kaameampi itse kalma liene; mut koska hyvää myös
ma löysin sieltä, kuvata muutkin tahdon tapaamani.*

ENSIMMÄINEN LAULU

Hajuveden tuoksu sekoittuu voiton maksimointiin Suomen suurimman tavaratalokonsernin markkinointiosastolla. Suppilon muotoinen avokonttori sijaitsee teollisuusalueella Helsingin laidalla. Keittiön viereisessä taukotilassa on kaksi sohvaa ja nojatuoli. Kahvipöydällä lepää läjä aikakauslehtiä. Viimeisimmät numerot julkaisuista, joiden kansissa elämänsä parasta aikaa elävät naiset ovat ratkaisseet itsensä seuraavaan artikkeliin asti.

Inka ja Elina istuvat välipalalla. Inka syö kuivahedelmillä höystettyä rahkaa. Hänellä on punaista huulipunaa ja marilynmainen tyyli. Elinan villapaidasta erottuvat koirankarvat viimeistelevät lävistyskorujen ja löysien farkkujen luoman rennon olemuksen. Hän syö porkkanaa ja juo maitokahvia puolen litran mukista. Naiset katsovat bleiseripukuista yhteyspäällikköään Virveä ja pohtivat kumpi jäisi henkiin, jos tämä laitettaisiin taistelemaan markkinointijohtajan tittelistä Sikin Sokin -päivien yhteyspäällikön Meten kanssa. Naiset eivät kykene muodostamaan asiasta yhtenevää mielipidettä. Virvellä on rakennekynnet, mutta salilla

käyvällä Metellä on lapsia, se on tottunut kamppailija. Inka povaa Virveä voittajaksi, kun tämä yllättäen kävelee kahvitaukolaisten luo kyselemään kuinka Elina edistyy kirja-alen lehti-ilmojen kanssa. Elina ei hätkähdä Virven suoran koppavaa tyyliä, sillä hän tietää deadlinensa olevan vasta seuraavana päivänä.

Kirjakaupan yhteyspäällikkönä toimiva Virve hymyilee kuivasti peittääkseen katkeruutensa. Hän uskoo vilpittömästi, että kykenisi siirtämään vuoria, mikäli yhdelläkin hänen alaisellaan olisi edes murto-osa hänen kunnianhimoistaan. Virve ilmoittaa luottavansa siihen, että materiaali on valmis kun hän saapuu aamulla töihin kello puoli seitsemän.

Inkaa haukotuttaa, sillä hän ei keksi edes yrittämällä yhtäkään mielekästä syytä siihen, miksi hän on juuri nyt juuri täällä. Ajatukset harhailevat uravalintojen, turvallisuudentarpeen ja karman syklissä, kunnes Virve keskeyttää pohdinnan.

Onko hyvää? hän kysyy ja katsoo halveksien naisten eväitä istuessaan heidän viereensä. Tunnelma rentoutuu hieman, kun Elina lupaa toimittaa tekstit meilitse ennen kotiinlähtöään.

Inkalle aukeaa sauma kertoa, että he ovat vertailleet yhteyspäälliköiden tehoja lajissa ”etene tai mätäne”. Monet ihmiset tulkitisivat tämänkaltaisen vittuilun tämänkaltaiseksi vittuiluksi, mutta kilpailuhenkisen Virven silmissä syttyy mielenkiinto. Hän haluaa ensisijaisesti voittaa. Siinä on jotakin lapsenomaisen viehättävää, kun ihmisen tarve totella sisäistä ääntään on suurempi kuin järki ja tunteet yhteensä. Aivan kuin Pikku-Kalle haluaisi ennen kaikkea olla Pikku-Kalle siellä vitsinsä sisällä, siitäkään huolimatta että joutuu alituisen muiden pilkan kohteeksi. Ja niin käy että Virve pyytää lisäpisteitä aloittamaansa aikuisbalettiin vedoten. Mutta harrastuksista tulee miinuspisteitä lajissa jossa kamppaillaan työn eteen tehdyistä uhrauksista.

Virve ei ymmärrä miten kukaan voi suhtautua uraansa vesijuoksuna. Hän ei myöskään pysty tajuamaan mikä saa ihmiset

ylenkatsomaan perhosuintia ja eritoten perhosuimareita, jotka ovat hänen maailmassaan supersankareita. Mutta Elinalle ja Inkalle vesijuoksu ei ole luovuttamista vaan tietoinen valinta. Vaikka radan pituus ja leveys rajaavat todellisuuden, he saavat itse määrätä tahdin ja seuran. Apuvälineetkin tulevat toistaiseksi talon puolesta. He tietävät olevansa lakisääteisellä kahvitaуolla, luodolla keskellä ulappaa. Älä ala rupee!

Yhteyspäällikkö katsoo kelloaan ja vääntää asiallisen kohteliaan hymyn naamalleen. Esimiesasema velvoittaa astetta tiukempaan käytösetikettiin, eikä hänellä näin ollen ole varaa näppäillä matalimpia koskettimiaan. Hän alkaa tehdä lähtöä ja nousee seisomaan. Kellukoot perkeleet auringonlaskuun! Naiset katsovat käytävälle katoavan naisen perään ja tulevat siihen tulokseen, että jotakin pehmeyttä Virvessä on edelleen jäljellä. Tosi paikan tullessa Mette veisi voiton.

Koko markkinointiosasto ei mahdu neuvotteluhuoneen pitkän pöydän ääreen, joten tuolit kiertelevät myös huoneen seinustoja. Lasiseinän läpi näkyy loisteputkien valaisemalle käytävälle, jonka madalletun katon päällä kulkee sähköjohtoja ja ilmastointikanavia. Markkinointijohtaja Miisa hymyilee valkokankaan edessä ja puhuu Schattenreichin perheen kasvusta positiivisena ongelmana. Hän kävelee hitaasti pöydän ja tavaratalon logoa seinälle heijastavan videotykin välissä tahdittaen puhettaan kädessä pitämällään kuulakärkikynällä. Miisa pyrkii viestimään olemuksellaan ihmisläheisyyttä, mutta bisnesmaailman vuosirenkaat ovat lävistäneet meikkivoiteen lisäksi naisen sielunmaiseman, jossa totuuden ja valheen rajapinta on pelkkää usvaa horisontissa, joka saattaa sek in lähemmässä tarkastelussa paljastua kuvausrekvisiitaksi.

Hurmokselliset aamunavaukset ovat omiaan pitämään alaiset kaidalla tiellä, katse kohti vuosilomia. Jotta yritys menestyy, on

jokaisen työntekijän osallistuttava firman maineen ylläpitämiseen. Schattenreichin suosio pohjaa Miisan mukaan erinomaisen tuotteen lisäksi erinomaiseen markkinointiin ja henkilökuntaan, jonka suurin voimavara, ns. hiljainen tieto, mahdollistaa ylivoimaisen markkinajohtajuuden. Viime viikon kvartaali-infosta kerrotaan terveiset, että kasvu on ollut edellisvuoteen verrattuna yli 3,5 prosenttia. Lyhyelläkin matkalla voi päätellä, että positiiviset tuloslaskelmat enteilevät alan kauneinta sanaa, bonuksia.

Aploidit kestävät ja kestävät. Yleisöstä kuuluu puheensorinaa, kunnes Elina viittaa takarivissä. Koskevatko bonukset myös määräaikaisella työ sopimuksella koko edellisvuoden työskennelleitä työntekijöitä? Häkeltynyt Miisa kiittää lihasmuistista hyvästä kysymyksestä. Viestintätoimisto on neuvonut tekemään niin silloin kun vastapuoli esittää itselleen tärkeän kysymyksen, johon ei ole antaa toivottua vastausta. Hankalia tilanteita voi vältellä myös hankkimalla aikalisän tai vastaamalla epäsuorasti, mikä siirtää ongelman kätevästi väliportaalle niskoille. Miisa lupaa tarkastaa asian ja neuvoo keskustelemaan yksityiskohdista lähiesimiesten kanssa sitä mukaa kuin ne tulevat ajankohtaisiksi. Ja mikäpä olisi epäajankohtaisempi yksityiskohta kuin määräaikaisen työntekijän bonuskertymä? Oletteko koskaan nähneet miten vesi valuu hanhen selästä? Jotakuinkin näin.

On iltapäivä. Yksi iltapäivä sadoista, tuhansista tai sadoistatuhansista. Sitä pidempää määrettä ihmismieli tuskin kykenee käsittämään, joten nimitetään sitä tuttavallisesti loputtomuudeksi. Kahden lapsen lätkämutsiksi itsensä määrittelevä Minni kuulee työpisteelleen outoa ääntä. Inka hakkaa teatraalisesti päätänsä tietokoneensa näppäimistöön. Minni rullaa toimistotuolillaan poski näppäimistön päällä lepäävän Inkan luokse. Näky muistuttaa etäisesti auton alle jäänyttä kettua. Tällä kertaa Minni ei ole myymässä suurikokoisia vessapaperipakkauksia, pesuaineita eikä

ylihinnoiteltuja pikkuleipiä kiekkoseuran hyväksi, vaan hänellä on aito huoli kollegan jaksamisesta.

Inka on tehnyt kirjakaupan lastentapahtumaan satumetsä-animaatiota, mutta nyt hänestä lähtee enää epämääräistä kohinaa. Minni tunnustelee naisen pulssia ja katsoo ruudulla hehkuvaa piirrettyä oravaa. Kurre! Häntäkin heiluu. Kolmelta alkaa Hennan läksiäisskumpat. Puoli tuntia pitää enää jaksaa. Monistat vaan tota otusta, niin saat koko metsän täyteen vartissa. Eikä ne tapahtumaan osallistuvat lapset ole kiinnostuneita mistään metsän asukeista, vaan paikalle lahjotuista tubettajista. Inka virkistyy Minnin ideasta nielee kunniansa ja ryhtyy kopioimaan tekemäänsä kuvaa pikakomennolla.

Toisella puolen avokonttoria muodin tiimin AD:t Mervi ja Helmi hypistelevät paitaa, johon on ripustettu osaston kolmenkymmenkolmen työntekijän naamakuvat käsintehtyinä rintamerkeinä. Mervi avaa valtavan asesalkkua muistuttavan kukkapaketin ja noutaa korkokengät kopisten maljakon, johon asettelee kukkia niin tarkasti, että voisi luulla että kyseessä on korkeamman asteen yhtälö. Helmi ja Mervi tuntevat toisensa jo opiskeluajoilta, ja Helmi tietää perfektionismin hämärtävän ystävänsä käsitystä yksityiskohtien merkityksestä. Nyt lopetat ton ikebanan. Naiset kävelevät maljakon kanssa taukotilan ja skannerin väliselle aukiolle, johon muu henkilökunta on kokoontunut puolikaaren muotoon kuohuviinilasit kädessään.

Yleisön edessä seisoo kolme vanhempaa naista: verkkokaupan päällikkö, kanta-asiakkuuspäällikkö ja naisten muodin ostaja. Kanta-asiakkuuspäällikkö kilitää lasiaan kellokortillaan. Kukin pitää vuorollaan muodollisen puheen menetyksestä ja tulevaisuudesta. Näitä yhdentekeviä pälpäyksiä saa copypastattua Googlasta hakusanoilla jäähyväiset, ennalta-arvattava, lässynlää. Viimeistä työpäiväänsä juhlistava Henna nielee liikuttuneena jokaisen

sanan. Hän tarvitsee niitä kompensoimaan menettämäänsä 2 191 päivää. Omalla vuorollaan hän puhuu kuudesta anteliaasta ja merkityksellisestä vuodesta ja kehuu kollegoitaan ihmeellisiksi ja aikaa tapahtumarikkaaksi. Loppuhuipeuksena hän toteaa kasvaneensa aikuiseksi Schatten ihmishuonekorkeakoulussa ja toivoo muita olemaan muistamatta häntä pahalla.

Mervi ja Helmi siirtyvät liikuttuneina mutta reippaina keskelle yleisöä maljakon ja pinssipaidan kanssa. He katsovat toisiaan silmiin ja nyökkäävät, ennen kuin alkavat haikailla elämäntapamuutoksen tekvän Hennan perään. Me ollaan koottu sulle tämänmoinen ekologinen Facebook, ettei vanhat kollegat pääse unohtumaan siellä uudessa eettisessä ja orgaanisessa elämänvaiheessa. Henna tutkii paitaa ja naurahtaa pukiessaan pinssit ylleen. Mähän saatan tässä entisenä teinimannekiinina nyt aloittaa ihan uuden trendin, ja miten ihanat kukatkin! Nappiin meni vaikka valinta liljojen ja hautajaisseppeleen välillä on ollut vaikea.

Hyväntuuliset ihmiset sulautuvat juhlahumuun. Miisa innostuu siirtämään työpöytänsä henkilökohtaisesta toimistostaan Hennan vanhalle paikalle avokonttoriin. Järkyttyneet vierustoverit ymmärtävät nousuhumalaltaan, että heidän kohtelias käytöksensä on kostautunut pahimmalla mahdollisella tavalla. Johtaja kokee olevansa osa porukkaa. Kuohuviiniä kaadetaan kolmatta kierrosta. Sitä tarvitaan. Äänet kovenevat. Halailtaan.

Seuraavana maanantaina lehmänahkaturkkinen Mervi jättää takkinsa nauaan ja siirtyy rivakasti työpisteelleen ikkunan viereen. Muodin yhteyspäällikkö Paula ilmestyy hänen työpöytänsä luokse. Paula tuntee olevansa asemansa takia velvoitettu pukeutumaan näyttävästi. Lukuisat ajankohtaiset vaatekerrat eivät valitettavasti viesti ymmärrystä. Muodin orjat ovat yhtä yllätyksellisiä kuin elokuvan takaa-ajokohtaukset ja kitarasoolot: alku, keskikohta, loppu. Ei mitään lisättävää, ei ruusua, ei edes risua.

Paula pudottaa muutaman arkin Mervin työpöydälle. Mitäs mieltä olet näistä naisten takkikuvausten tuotelistoista? Jaa, näistä vai? Mää en pysty millään ymmärtämään, miten tämä meidän muodin ostaja on ajatellut saada kaksikymmentä vaatetta mahtumaan kolmeen tuotepaikkaan. Se on pelkkä ajan kysymys milloin meidän asiakkaat tajuaa että nää katalogit muistuttaa ennemminkin varastoa kuin mitään lifestyle-esitettä.

Vieressä istuva Taneli hymyilee vienosti mutta tuijottaa herkeämättä läppärinsä kuvaruutua. Taneli ei koskaan sano Merville vastaan. Hän ei sano koskaan vastaan kenellekään. Se ei kuitenkaan johdu siitä, etteikö hän ymmärtäisi missä mennään. Tanelin ongelma on harvinaisempi. Hänen sisäinen äänensä on mykkä ja kommunikoi tukiviittomin, jotka heijastavat älyköille tyypillistä maailmantuskaa. Schattella graafikot ja AD:t joutuvat kärsimään siitä, ettei konserni tunnusta visuaalisia arvoja. Tekstimaailmassa tilannetta voisi verrata kirjaan, josta on jätetty konsonantit ja sanavälit pois painomusteen ja paperin säästämiseksi. EiöoiiiiiaUeyiä-ööaaaa. Mervi ehdottaa, että Hennan tilalle palkattavan uuden AD:n työpaikkailmoitukseen lisättäisiin lause: eduksi katsotaan näkövammaisuus. Mainittakoot myös sanat: masokismi, hajuuttomuus ja mauttomuus.

Muodin ja kosmetiikan tiimi kokoontuu viikkopalaveriinsa neukkarissa. Paula on ollut hiljattain Pariisissa ja tuonut tuliaiseksi luumunväristä kynsilakkaa. Hän asettaa pullon keskelle pöytää josta Mervi nappaa sen ensimmäisenä ja alkaa lakata kynsiään. Helmi haluaa viedä loppupullon tyttärelleen, joka on saavuttanut kynsienlaittoian, mikä se sitten ikinä onkaan. Paula ei päässyt matkansa takia Hennan läksiäisiin ja kyselee juhlatunnelmia havahtuessaan tämän poissaoloon. Itse kukin on ollut liikatuksen vallassa, mutta Mervistä se johtuu paitsi siitä että he ovat joutuneet jäämään Schattelle, myös Miisan uuden työpisteen sijainnista.

Yhteyspäälliköt ovat turhautuneet Mervin asenneongelmaan. Ongelmahan se tosin on vain heille. Merville kyse on ymmärryksen viimeisestä hippusesta, joka ei kuitenkaan kannan perille asti. Häntä on useaan otteeseen kehoitettu huomioimaan, että vaikka työ ja toimeksiannot eivät välttämättä aina ole niitä kaikkein kiinnostavimpia, välillä pääsee tekemään niitä wau!-juttujakin. Liirumlaarum on ihme kyllä riittänyt näihin päiviin saakka ja tulee riittämään hamaan Harmageddoniin. Tuskin yksikään lapsi on niin yksinkertainen, että alistuu syömään koko muun vuoden sianverilettuja, mikäli hänelle luvataan pääsiäiseksi yksi Kindermuna. Tämän kaltaisen täkyharhan nielemiseen tarvitaan jotakin miestä väkevämpää. Nainen.

Mervi kaivaa esille äärimmäisen tiiviisti taitetun tulosteen, jossa mallien päällä on kymmenen erilaista välikausitakkia. Helmi katsoo sivua mielteliäänä. Taittoon ei tunnu enää mahtuvan edes tuotteiden hintoja. Pitänee buukata laihempia malleja. Kaikkia naurattaa, sillä he tietävät että suurin osa markkinoinnille tulevasta palautteesta koskee nimenomaan liian laihoja mannekiineja.

Yhteyspäälliköt Paula ja Tia käyvät läpi seuraavan viikon työnjakoa. Suvia ja Sylviaa lukuun ottamatta kaikki tiimiläiset vaikuttavat enemmän tai vähemmän lamaantuneilta. Suvin suurin unelma on ollut siirto kirjakaupan copyn pestistä muodintimiin. Naisen länsimaista kauneusihannetta mukaileva olemus pitkine vaaleine hiuksineen ja poikkeuksellisen sisällöttömine katseineen tuo mieleen tyhjän akvaarion tai kuolinpesän asuntonäytön.

Siinä missä Suvi on puhdasverinen kiipiä, ruotsinkielinen copy Sylvia ei puolestaan yritä miellyttää ketään. Sylvian karisma on riippumattomuutta muiden mielipiteistä, hän on naispuolinen Kari Peitsamo. Ylikukkineen Bond-tytön ja sähköankeriaan sekoitus halveksii tasapuolisesti kaikkea ja kaikkia.

Kosmetiikan yhteyspäällikkö Tia muistuttaa seuraavan päivän Dazzling dames -breefistä ja sanoo tarvitsevansa mukaansa AD-

Helmin lisäksi copyt Kaisan ja Sylvian. Tia on tunnollinen esimies. Jos kyse ei olisi markkinointitoimihenkilöstä, voisimme käyttää sanaa hyvis.

Joonas ja naiset lakkaavat kynsiään luumunsävyisellä kynsilakalla. Voisinkohan mahdollisesti lakata varpaani? Joonas kuuluu siihen osaan ihmisistä, joille on helpompaa olla töissä kuin vapaa-ajalla. Synnyinkaupungissaan Oulussa hän on yhä kaapissa. Sylvia sanoo miehen voivan laittaa kynsilakkaa halutessaan vaikka viiksiinsä. Homoseksuaalit saavat hänen mukaansa tehdä ihan mitä tahansa.

Kodintiimin copy Anja kirjoittaa työpöydällään rekryilmoitusta Helsingin Sanomiin. Hänen työparinsa Helka seisoo vierellä katsellen häntä toisella silmällään ja näpytellen samalla tekstiviestiä pojalleen.

No mikäs se on Anja tulevan rekryilmon teksti? En meinaa usko, että löytävät tältä istumalta uutta AD:ta Hennan saappaisiin, Helka sanoo. Tosiasiassa hän ajattelee, ettei kukaan ole kyllin hyvä hänen kollegakseen. Hänen mielestään hooärrässä ei ymmärretä, ettei AD:n työ ole mikään peruspesti johon lompsahdetaan suoraan koulunpenkiltä. Miestään prinssiksi tituleeraava kouvolalaisnainen kokee itse astuneensa ns. luovaan luokkaan päästyään aikanaan Taideteollisen korkeakoulun tekstiilisuunnittelulinjalle. Ulkopuolisen silmin kyse on kärsimysnäytelmästä, jossa itsensä kruunannut tunnustamaton nero lyö päätään tiiliseinään.

Anja on tehnyt vaihteeksi hieman nykyaikaisemman ilmoituksen, jossa käytännöt ja kriteerit kerrotaan rehellisesti ja mahdollisimman suoraan. Hän tulostaa kirjoittamansa hakemuksen pienellä pöytäprintterillä ja kääntyy toimistotuolillaan Helkaan päin, joka laittaa kännykän taskuunsa ja kuuntelee keskittyneesti

Tervetuloa helvettiin palvomaan mammonaa!

Oletko mokannut jollakin tavoin edellisessä elämässäsi tai vaikkapa vain siinä ainoassa todellisuudessa, jonka olet koskaan tuntenut? Universumin kauhuntasapainon ylläpitämiseksi tarjoamme sinulle muodin ja kosmetiikan art directorin työpaikkaa kansainvälisen tavaratalon markkinointiosastolta.

Työkseesi haalit uusia sieluja vankilaan nimeltä talouskasvun sokeaa havittelu. Primääri tavoitteemme on kaupallistaa arki ja juhlapyhät sekä tehdä varustekilpailusta keskeinen osa ihmisen identiteettiä hamasta päiväkotiiästä saattohoitoon.

Pyrimme jatkuvasti kehittämään uusia keinoja tunkeutua ihmisten elämiin postilaatikoiden ja näyttöpäätteiden kautta. Dynaaminen muodin ja kosmetiikan tiimimme tietää tarkalleen mitkä trendit herättävät kanta-asiakkaissamme ostohaluja, ja pitävät ammattitaidollaan yllä uskoa, että tarvitset tänäkin keväänä uuden trenssin ja uuden trenssin joka ikisenä keväänä tästä eteenpäin.

Vapaa-ajan sijaan tarjoamme työntekijöillemme harhaa perheistä, harrastuksista ja mökkilainoista. Todellisuudessa leimatasasi itsesi kellokortilla ulos astut seuraavan työpäivän alkuun eli iankaikkisuuteen.

Jottet havahtuisi ehdollistettuun vapauteesi, sitoutamme sinut bonusjärjestelmäämme ja kymmenen vuoden välein saat meiltä jalometallisen rintamerkin sekä lahjakortin tavarataloomme. Voit myös vuosittain osoittaa täydellistä kohtalollesi alistumista merkkäamalla itsellesi konsernimme B-osakkeita näennäisen edulliseen henkilökuntahintaan.

Helka katsoo Anjaa kädet ristissä vatsansa päällä ja neuvoo muuttamaan sanan trenssi bomberiksi.

MUOTI JA
KAUNEUS

Helmi

*Povessas pelkuruus nyt vallitsevi,
tuo, joka usein ihmisen niin iskee,
ett' aikeen jalon jättää hän kuin eläin,
kun silmät oikein eivät nää yön tullen.*

TOINEN LAULU

Helmillä on yllään iso ulkotakki ja olallaan käsilaukku johon on sullottu läppäri, meikit, sateenvarjo ja eväät. Hän kävelee kiireisenä neukkariin, jonka seinälle on heijastettu teksti: Dazzling dames. Palaverissa on läsnä muodin ja kosmetiikan yhteyspäällikkö Tia, graafikko Taneli ja copyt Suvi ja Sylvia. Toisella puolella pöytää istuu markkinointiosaston johtaja Miisa. Helmi pahoittelee myöhästymistään. Kuopuksen puheterapia venyi ja bussi pyrhälsi nokan edestä.

Miisa aloittaa briiffauksen kädet ilmassa. Hän visioi kevään Dazzling damesille salaperäistä ilmettä. Olen nyt henkilökohtaisesti kyllästynyt kaikkeen mahdolliseen hempukkaan ja kukkaröyhelöön. Haluaisin olla niinku vaarallinen nainen tiedättekö, enkä mikään ristipistos.

No, kävisikö sitten esimerkiksi joku sm-henkinen kansikuva? Mallihan voisi vaikka nuolla raippaa. Helmin idea saa seurueen vaikenemaan. Hiljaisuudella he viestittävät tietävänsä, ettei konservatiiviselle kanta-asiakaskunnalle myydä volyymituotteita seksifetisseillä.

Helmi ideoi astetta hillitympää agenttiteemaa, jolloin Miisa viittaa John Lewiksen joulukuussa käyttämään tummaan, mustanhoitoiseen värimaailmaan. Tämä yksin riittää osoittamaan kokouksen osallistujille, kuinka iloisen pihalla markkinointijohtaja on ruohonjuuritason suunnittelutyöstä. Joulun väreillä ei myydä kevään kosmetiikkaa. On myös huomioimisen arvoista, että sekä Miisan että lähes kaikkien muidenkin markkinointi-ihmisten ideat syntyvät kopioimalla kilpailijoita. Eikä tämä toimintamalli kuvaa ainoastaan markkinointia, se luonnehtii suurinta osaa luovaa työtä kuukausipalkalla tekevää väkeä. On vain sukeltajia jotka kusevat märkäpukuihinsa, ja heitä jotka valehtelevat.

Miisa katsoo hymyillen kultaista Cartieriaan, pakkaa tavaransa kiiltonahkalaukuun, asettelee huivin olalleen ja poistuu huoneesta. Tia ojentaa hajuvesipullon Kaisalle, joka haistelee tuoksua ranteeltaan. DIOR! Sebukin saattaisi tykätä tästä. Helmi kysellee Armanin Face Fabricin perään. Stylisti on kertonut että uusissa sävyissä on kyse sukupolvikokemuksesta. Ruotsissa naiset ovat jo imuroineet NK:n aivan tyhjäksi.

Sylvia nuuhkaisee mietteisiinsä valuneen Kaisan kättä ja nyrpistää hänelle nenäänsä. Kuinkahan rajua tekstiä se Miisa oikeasti haluaa?

Aivan tasan sitä samaa kuin aina: tuotenimi ja hinta ja sama ruotsiksi. Ei tämä todellakaan ole mikään käännekohta, sitä ei ikinä tule. Tämänäamuinen purkautuminen oli vain jonkin sortin vimmainen ulostulo. Mies on ottanut vielä nuoremman naisen tms. Mutta ollaan tyytyväisiä siihen mitä meillä on. Eihän tämä uusi markkinointijohtaja ole lähimainkaan niin hullu kuin eläköitynyt edeltäjänsä, joka uskoi viimeiseen asti netin olevan kuoleva media, koska ei itse käyttänyt sitä. Viivästytti verkkokaupan kehitystä ainakin viidellä vuodella. Ai sekö jolla oli suhde toimitusjohtajan kanssa? Shhh!

Yhteyspäällikkö seisoo työkoneellaan istuvan Inkan takana. Molemmat seuraavat näyttöä, kun Virve neuvoa minkä kansion takaa tarvittavat aineistot löytyvät: Tacitknowledge/ bookstore/ spring2019/ children/ instore/ templates. Valmis tuotos tulee sijoittaa samaisen polun taakse. Inka kääntyy katsomaan Minniä Virven kehuessa estoitta hänen edellisellä viikolla tekemiään oravia.

Helmi saapuu Inkan luokse tyhjä muki kädessään, ja naiset lähtevät yksissä tuumin keittiöön hakemaan lempihuumettaan, kofeiinia. He istahtavat sohvanurkkaukseen, jossa Mervi, Ella ja Anja ovat syömässä välipalojaan. Anja on tuohtunut. Hänen poikansa on aloittanut skeittauksen. Minä maksan kuukausittain parisataa euroa jääkiekkoharrastuksesta, ja nyt se penska menee katkomaan luitaan betonirampeille.

Ei meidän Jamikaan saa skeitata. Siis mitä? ihmettelee Ella. Skeittaushan on sijoitus tulevaisuuteen. Skeittarit saa pillua. Antti on yksitoista! Mutta menehän siinä aikaa että oppii, siis skeittaamaan. Helmi kääntää Voguen sivua ja hymyilee. Sukupolvien kuilu, tätä se on ja näin rakennetaan siltoja.

Muodin koordinaattori Ella oli aikanaan maailman herkin ihminen, mutta on sittemmin kovettanut sisimpänsä selvitäkseen metsän petojen keskellä. Tässä kohtaa on tärkeää, ettei sekoiteta sanoja herkkä ja hauras, sillä Ellaan ei saa aikaiseksi säröäkään. Hän on triplaskorpioni, jos se nyt kenellekään mitään merkitsee. Pitäisi lähteä viemään koirat lekurille. Perus rokotuskeikka. 150 euroa joka kolmas vuosi. On tuo perheellisten ja koira-perheellisten elämä ihmeellistä. Mistäs sitten pitäisi puhua? Tinderistä ja treenaamisesta? No mää olen sattumoisin juuri käynyt mittaamassa mun metabolisen ikäni. Meikäläinen on kuulkaas 25-vuotias. Eikös se ole ihan ilmoitusluontososen arvosta kohta viisikymppiseltä? Inka laskeskelee olevansa metabolisessa ajanlaskussa mummo. Vähintään varhaiseläkeläinen. Sairauseläkeläinen! Mervi hypähtää flossaamaan sohvalle ja koettaa twerkata.

TERVETULOA TÖIHIN SCHATTENREICHILLE! Markkinointiosastomme tarjoaa sinulle näköalapaikan kulutusyhteiskuntaan. Työssäsi pääset suunnittelemaan, miten ihmiset saadaan ostamaan tavaroita joita he eivät tarvitse, ja tavoittelemaan unelmia jotka eivät ole heidän omiaan. Ydinarvomme on naulattu avokonttorin sisäänkäynnin yläpuolelle:

”
ON VAIN TULOS.
”

JENNAN TOIVE ON TOTEUTUNUT: hän on saanut elämänsä ensimmäisen vakituisen työpaikan Schattenreichin muoti- ja kosmetiikkatiimin AD:na. Ututta työntekijää kannustetaan ajattelemaan itsenäisesti ja haastamaan vanhoja käytäntöjä, mutta pikkuhiljaa hänkin alkaa sulautua osaksi koneistoa, joka muuttaa ihmiset asiakassegmenteiksi ja elämän myyntitavoitteiksi.

HANNA ARVELAN esikoisromaani **TUKHOLMA-SYNDROOMA** on hätkähdyttävän terävänäköinen kuvaus nykyajan työelämästä ja sitä määrittävistä lainalaisuuksista.

9 789520 411565

www.tammi.fi

84.2

ISBN 978-952-04-1156-5